

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Держнаглядохоронпраці України
від 26.10.2004р. № 236

НПАОП 10.0-5.19-04

ІНСТРУКЦІЯ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШУМОВОЇ ТА ВІБРАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У ВУГІЛЬНИХ ШАХТАХ

До п. 8.1.11 Правил безпеки у вугільних шахтах

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Основним завданням і метою забезпечення шумової та вібраційної безпеки праці є усунення шкідливого впливу шуму та вібрації на організм шахтарів, запобігання професійним захворюванням.

1.2. Рівні шуму та вібрації на робочих місцях залежать від шумових та вібраційних характеристик гірничо-шахтного обладнання (далі – ГШО), його технічного стану, розташування робочих місць стосовно джерел шуму та вібрації, характеристик робочого простору, інших діючих шкідливих виробничих факторів (далі – ШВФ).

1.3. Дотримання встановленого шумового та вібраційного навантаження на робітника повинне обґрунтовуватися розрахунками очікуваних рівнів або вимірами ШВФ безпосередньо на робочому місці.

1.4. Під час розробки технологічних процесів, проектування, виготовлення та експлуатації машин, виробничих будівель та споруд, розміщення та організації робочого місця повинні бути вжиті заходи щодо зменшення шуму та вібрації на робочому місці до гранично допустимих значень.

Зменшення шуму та вібрації досягається шляхом розробки шумовібробезпечної техніки, використання засобів та методів колективного (що зменшує шум та вібрацію в джерелі виникнення та на шляху їх розповсюдження до об'єкта, який підлягає захисту) та індивідуального захисту (протишумових вкладишів, касок, віброзахисних рукавиць та ін.).

2. ВИМОГИ ДО ШУМОВИХ ТА ВІБРАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ГІРНИЧИХ МАШИН ТА УСТАТКУВАННЯ

2.1. У стандартах або технічних умовах (далі – ТУ) на ГШО розроблювач повинен зазначити граничні показники шумових та вібраційних характеристик. Технічна норма повинна заноситися до ТУ на конкретні машини або до стандартів на групи машин.

2.2. У нормативно-технічній документації (далі – НТД) на ГШО повинні зазначатися умови, для яких визначені граничні значення та методи контролю шумових та вібраційних характеристик.

При встановленні граничних значень повинні враховуватися та фіксуватися технічна характеристика машини та інші чинники, які впливають на характер та рівень несприятливого впливу шуму та вібрації (зусилля натискання, коефіцієнт внутрішньозмінного використання).

2.3. Для шумовібробезпечних машин нормою є допустимі шумова та вібраційна характеристики.

Для шумовібробезпечних машин повинні встановлюватися технічно досяжні вібраційні та шумові характеристики.

Вимоги санітарних норм при цьому забезпечуються використанням засобів та методів колективного та індивідуального захисту.

2.4. Технічно досяжні вібраційні та шумові характеристики ГШО повинні обґрунтовуватися:

- порівнянням досягнутих шумових та вібраційних характеристик із кращими виробами-аналогами;
- експертними оцінками використаних у ГШО засобів шумовіброзахисту;
- принциповою можливістю забезпечення шумовіробезпечних умов праці при експлуатації машин за рахунок допоміжних засобів захисту оператора (які не входять до комплекту поставки машини, але включені до НТД на машину);
- результатами вимірювань шумових та вібраційних характеристик представницької кількості машин.

2.5. Під час внесення до НТД технічно досяжних характеристик повинен розроблятися план заходів щодо зменшення шуму та (або) вібрації або переходу до допустимих значень шумових та вібраційних характеристик протягом терміну дії документа.

3. КОНТРОЛЬ ШУМОВИХ ТА ВІБРАЦІЙНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ГШО ТА МІСЦЬ ЗНАХОДЖЕННЯ ЛЮДЕЙ

3.1. Для гірничо-шахтного устаткування встановлюються наступні шумові характеристики за ГОСТ 23941–79:

- коректований рівень звукової потужності в децибелах за шкалою А приладу, дБА;
- рівень звукової потужності, дБ, в октавних смугах із середньгеометричними частотами 63, 125, 250, 500, 1000, 2000, 4000, 8000 Гц.

3.2. Для машин, які монтуються лише на підприємстві-споживачі (про що повинно бути вказано в стандарті або технічних умовах на машину), у ролі шумової характеристики дозволяється використання рівнів звукового тиску, дБ, в октавних смугах діапазону частот 31,5–8000 Гц у контрольних точках. До числа контрольних точок повинне входити робоче місце оператора (машиніста). У НТД повинні зазначатися координати контрольних точок та умови вимірювань.

3.3. Вібраційна характеристика встановлюється у вигляді:

а) середніх квадратичних значень віброприскорення (віброшвидкості) або їх логарифмічних рівнів у децибелах (дБ) в октавних смугах із середньгеометричними частотами:

- для локальної вібрації – 8; 16; 31,5; 63; 125; 250; 500; 1000 Гц;
- для загальної – 1; 2; 4; 8; 16; 31,5; 63 Гц;

б) коригованого за частотою значення віброприскорення (віброшвидкості).

3.4. Вимірювання шумових характеристик повинні проводитися у приміщеннях, де встановлене випробовуване устаткування або на відкритих майданчиках над звуковідображальною площиною технічним методом за ГОСТ 12.1.026–80 або орієнтовним методом за ГОСТ 12.1.028–80.

3.5. Вимірювання вібрації здійснюються у точках, для яких визначені санітарні та технічні норми (у місці контакту працюючого з вібруючим елементом).

...

[Завантажити повний текст документа](#)